

Pentru un început bun în producția de legume – fără boli și dăunători

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в
Пловдив

Дата: 15.02.2023 *Брой:* 2/2023

Boli în Producția de Răsaduri

Răsadurile de tomate sunt susceptibile la piperniță, alternarioză, mănăstruc și putregaiul cenușiu. Răsadurile de castraveți pot fi atacate de făinarea și mană. Răsadurile de ardei sunt cel mai frecvent afectate de alternarioză.

Pipernița la Răsaduri

Apare la toate culturile legumicole cultivate prin răsad – roșii, ardei, castraveți, vinete, salată etc. Se dezvoltă pe tot parcursul anului în producția de răsaduri pentru diferite scopuri productive. Apare atunci când condițiile de creștere pentru plante sunt nefavorabile – temperaturi scăzute ale aerului și solului, înmuiere excesivă, fertilizare azotată excesivă etc. Patogenii pot afecta semințele umflate și provoca putrezirea acestora. Uneori atacă lăstarii foarte tineri, încă neieșiți la suprafață, care mor foarte repede. Deoarece aceste procese au loc în sol, daunele nu pot fi observate. Răsadurile care apar în astfel de condiții sunt slab înrădăcinate. Este cauzată de ciuperci din genurile *Pythium*, *Phytophthora*, *Fusarium*, *Pyrenochaeta lycopersici* și *Colletotrichum atramentarium*, care au cerințe de temperatură diferite.

La prima apariție, plantele bolnave inițiale sunt îndepărtate și distruse în afara compartimentului de răsaduri; Punctele cu plante bolnave sunt stropite cu o soluție de 3% de sulfat de cupru sau azotat de amoniu – 3-4 l/mp; Plantele rămase sunt tratate cu fungicide înregistrate – Beltanol 400 g/ha, Proplant 722 SL 0.1%; aplicarea biopreparatelor Trichodermin sau Fuzaclin; utilizarea portaltouiuri rezistente.

Alternarioza (*Alternaria porri f. sp. solani*) la roșii și ardei

Infecția cu acest patogen are loc în prezența unei umidități ridicate a aerului. Pe frunzele de roșii și ardei apar pete mici apoase, atingând 5-7 mm în diametru. Mai târziu se usucă, devin maro închis până la negru, cu o structură concentrică, se contopesc și frunza se arde. Petele pe tulpină și pețiole sunt similare, cu structura concentrică caracteristică. La umiditate relativă ridicată a aerului, zonele afectate sunt acoperite cu un strat negru de sporulare fungică.

Combatere

Dezinfectarea semințelor; Producția de răsaduri în substrat steril sau dezinfectat; Menținerea unui regim optim de temperatură și umiditate în instalațiile de cultură; Ventilarea regulată a instalațiilor; Tratament cu produse de protecție a plantelor la apariție sau când sunt prezente condiții favorabile;

Produse Fitosanitare Omologate: Azaka 80 ml/ha; Dagonis 100 ml/ha; Copforce Extra 200 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Polyram DF 0.2%; Prev-Gold 200-600 ml/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Taegro 18.5-37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80-200 ml/ha.

Mănăstruc (*Fulvia fulva*) la roșii

Pe partea superioară a frunzelor apar pete relativ mari, deschise, de formă neregulată, cu margini neclare. Mai târziu se îngălbenește. Sub umiditate ridicată a aerului, suprafața lor inferioară este acoperită cu un strat deschis de sporulare fungică, care mai târziu se întuneacă și devine catifelat maro. Când numărul de pete pe o frunză este considerabil, acestea se contopesc și frunza se arde. În condiții favorabile, plantele se pot defolia. Boala se dezvoltă la umiditate ridicată a aerului.

Combatere

Cultivarea de soiuri rezistente; Menținerea unei umidități optime a aerului în compartimentul de răsaduri; Ventilare regulată; Distrugerea resturilor vegetale și a buruienilor, deoarece patogenul supraviețuiește în ele. Când este necesar – tratament cu PFO.

Produse Fitosanitare Omologate: Eminent 125 ME 40-60 ml/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Signum 100-150 g/ha; Sinstar 70-80 ml/ha; Folpetis 50 SC 250 ml/ha.

Putregaiul Cenușiu (*Botrytis*) (*Botrytis cinerea*) la roșii

Atacă plantele în toate etapele de dezvoltare. Pe pețiole și vârfurile lamelor frunzare apar pete alungite, maro-deschis. La umiditate ridicată a aerului, petele sunt acoperite cu un miceliu abundent gri-marونیu și sporulare fungică. Umiditatea ridicată a aerului oferă un mediu favorabil pentru dezvoltarea bolii.

Combatere

Mentținerea unei umidități optime a aerului în compartimentul de răsaduri; Ventilare regulată; Distrugerea resturilor vegetale și a buruienilor, deoarece patogenul supraviețuiește în ele; În timpul îndepărtării lăstarilor laterali, nu trebuie lăsate părți ale lăstarilor. Este indicat să se efectueze în timp înșorit și după ce roua s-a uscat; Părțile afectate ale plantelor sunt colectate în saci și distruse în afara; La umiditate crescută a aerului și apariția primelor pete, se efectuează tratament cu PFO;

Produse Fitosanitare Omologate: Avalon 200 ml/ha; Geox WG 50 g/ha; Erune 40 SC 200 ml/ha; Julieta 250 g/ha; Pretil 200 ml/ha; Prolectus 50 WG 80-120 g/ha; Signum 100-150 g/ha; Switch 62.5 WG 100 g/ha; Folpetis 50 SC 250 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha.

Mana (*Pseudoperonospora cubensis*) la castraveți

Această boală este de o importanță majoră în cultura castraveților pe întreaga vegetație. Pe partea superioară a frunzelor apar pete gălbui de formă neregulată, delimitate de nervuri. În timp umed sunt apoase, iar suprafața lor inferioară este acoperită cu un strat liber gri-violet de sporulare fungică. Mai târziu petele se măresc, se contopesc și întreaga frunză se arde. La umiditate ridicată a aerului în compartimentul de răsaduri, boala poate afecta întreaga plantă într-un timp scurt și reduce sever producția.

Combatere

Menținerea unui regim optim de aer și umiditate. Ventilarea regulată a compartimentului. Dacă este posibil, pornirea încălzirii în primele ore ale zilei. Îndepărtarea primelor frunze bolnave și distrugerea lor în afara serei. Când este necesar, tratament cu PFO.

Produse Fitosanitare Înregistrate: Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70-80 ml/ha; Infinito SC 120-160 ml/ha; Corsate 60 WG 20-30 g/ha; Prev-Gold 160-600 ml/ha; Taegro 18.5-37.0 g/ha.

Făinarea la castraveți (*Podosphaera xanthii*)

Pe frunze apar pete mici deschise de formă neregulată, presărate pe partea superioară cu un strat alb făinos de sporulare fungică. Mai târziu petele se contopesc. Frunzele se ard. Petele pot fi observate atât pe suprafețele superioare și inferioare ale frunzelor, cât și pe pețiole. La atac sever plantele se defoliază. Apare în condiții de lumină limitată, umiditate scăzută a aerului și fertilizare dezechilibrată. Lunile de iarnă sunt favorabile pentru apariția sa.

Combatere

Cultivarea de soiuri rezistente; Curățarea resturilor vegetale din vegetația anterioară; Fertilizarea azotată echilibrată; Menținerea unui regim optim de temperatură și umiditate; Tratament cu PFO la apariția primelor pete;

Produse Fitosanitare Omologate: Vivando 20 ml/ha (0.02%); Dagonis 60 ml/ha; Domark 10 EC 50 ml/ha; Zoxis 250 EC 70 ml/ha; Collis SC 40-50 ml/ha; Legado 80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sivar 80 ml/ha; Sonata SC 500-1000 ml/ha; Trunfo 80 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha.

Dăunători în Producția de Răsaduri

Musca albă a serelor (*Trialeurodes vaporariorum*)

Larvele, nimfele și adulții provoacă daune. Ele sug seva în principal de pe partea inferioară a frunzelor. În timpul hrănirii larvele excretează cantități mari de zaharuri sub formă de „rouă de miere”, drept urmare frunzele devin lipicioase. Se dezvoltă ciuperci de mucegai funinginos și procesele fiziologice ale plantelor afectate sunt perturbate.

Combatere

Pentru a monitoriza apariția și densitatea populației musculiț